

Gerard Kramer

# Tongen, talen, vertalen en uitleggen

## *Woordstudie*

Een probleem of een oplossing?

-

---

Deze WoordStudie gaat over een woord dat tot veel discussie aanleiding geeft, en dat is het Gr. woord *gloossa*. Het heeft twee betekenissen:

1. 'tong' en
2. 'taal', 'spraak'.

Bij de eerste betekenis denken we aan een lichaamsdeel, en bij de tweede betekenis aan de spraak die met behulp van dat lichaamsdeel wordt voortgebracht.

Het probleem zit hem in het woord *glossolalie*. Dat woord komt niet in de Bijbel voor, maar wel de samenstellende delen. Glossolalie is gevormd uit het al genoemde *gloossa* en het Gr. *laleo* dat 'spreken' betekent. Doorgaans duidt men hiermee datgene aan wat m.i. ten onrechte 'tongentaal' of 'klanktaal' wordt genoemd. Een meer Bijbelgetrouw synoniem van dit woord is 'taalspraak' of 'talenspraak'. Want dat is wat plaatsvond (en wat onder bepaalde voorwaarden nog steeds kan plaatsvinden): men sprak ineens, zonder voorbereidende taalstudie, door de Heilige Geest gedreven in een vreemde taal of vreemde talen.

## Glossa in het Nieuwe Testament

Dit woord betekent 'tong' in plaatsen als Marcus 7:33 ('raakte Hij zijn tong aan') en Jakobus 3:5 ('Zo is ook de tong een klein lid'). Het betekent daarnaast, zoals gezegd: 'taal' of 'spraak'. Maar liet de Geest gelovigen onbegrijpelijke wartaal uitslaan die door geen mens begrepen kon worden? Of gebeurde er iets anders? De Schrift geeft duidelijkheid, al blijven er detailvragen over.

### Marcus 16: het spreken in talen wordt voorzegd

In Marcus 16 zegt de opgestane Heer tegen de elven dat zij op pad moeten om het evangelie aan de hele schepping te gaan prediken. Degenen die vervolgens tot geloof gekomen zullen zijn, zal een vijftal tekenen volgen. Het tweede teken van dit vijftal is: 'In <nieuwe> talen zullen zij spreken'. Hier wordt dus door de Heer Zelf het spreken in talen aangekondigd als een bijzonder teken.

### Handelingen 2: het spreken in talen wordt werkelijkheid

Op de Pinksterdag wordt in Handelingen 2:4 vervolgens een gezelschap van gelovigen vervuld met de Heilige Geest – zoals de Heer had aangekondigd in o.a. Lucas 24:49. Vervolgens zien we dat zij in 'andere talen' (Gr. *glossai*, meervoud van *glossa*) begonnen te spreken, 'zoals de Geest hun gaf uit te spreken'. De nieuwe talen uit Marcus 16 zijn dus andere talen dan deze gelovigen tot nu toe spraken; deze talen waren nieuw voor hen, in die zin dat ze nu in talen spraken die zij tot dusver niet gesproken hadden.

Het waren gewone mensentalen, zoals blijkt uit het feit dat de aanwezige diaspora-Joden deze talen herkenden als de talen van hun respectievelijke geboortestreek: ieder hoorde hen in zijn eigen taal spreken (vs. 6), en wel in de taal van de streek waarin zij geboren waren (vs. 8). In deze laatste beide verzen blijken de 'talen' (Gr. *glossai*) van vers 4 en 11 ('onze talen') aangeduid te worden als het meervoud van Gr. *dialektos*, dat uitsluitend 'taal' betekent en in die betekenis ook voorkomt in Handelingen 1:19 ('...zodat die akker in hun eigen taal Akeldama genoemd wordt) en in Handelingen 21:40; 22:2; 26:14 ('de Hebreeuwse taal'). Duidelijker kan het niet: op de Pinksterdag werden in Handelingen 2 op bovennatuurlijke wijze normale menselijke talen gesproken.

### Handelingen 10: Caesarea

Het tweede voorbeeld van spreken in talen zien we in Handelingen 10, bij Cornelius in Caesarea. Het doel van de talen was dat de Joden zouden erkennen dat ook de

gelovigen uit de volken door God waren aangenomen en evenals zij de Heilige Geest hadden ontvangen. Zie het verslag van Petrus aan de apostelen in Handelingen 11:15-17. Het spreken in talen wordt daar weliswaar niet expliciet vermeld, maar wel datgene waarvan de talen het bewijs hadden gegeven, nl. de komst van de Heilige Geest; zie ook Handelingen 15:7-9.

Dat wat in het huis van Cornelius in talen gesproken werd, was een lofprijzing (zie Hand. 10:46), en was dus tot God gericht en niet tot mensen. Het was echter wel een *teken* voor de mensen, in dit geval opnieuw voor de Joden (zie over dat aspect ook deel 2 van dit artikel in het volgende nummer). Er staat namelijk bij: 'En de gelovigen uit de besnijdenis, allen die met Petrus waren meegekomen, waren buiten zichzelf dat ook op de volken de gave van de Heilige Geest werd uitgestort' (vs. 45).

## Handelingen 19: Efeze

Het derde voorbeeld van het spreken in talen is Handelingen 19:2-7. Het vond plaats in Efeze, bij de discipelen van Johannes. Opmerkelijk is dat alleen hier in Handelingen spreken in talen verbonden is met profetie, dus met opbouw: zij spraken in talen *en profeteerden*. Opnieuw vindt het plaats in verbinding met Joden, nl. twaalf Joodse mannen. Zij ontvingen de Heilige Geest, nadat ze in Hem die gekomen was, waren gaan geloven. Zij werden de kern van de gemeente te Efeze. Zij hadden God aangesproken in de talen van de volken en daarmee het universele karakter van het heil laten zien. Zowel in Jeruzalem als in Caesarea en Efeze bevestigde God door het spreken in talen dat wat in de een of andere vorm totaal nieuw was.

## Paulus in 1 Korintiërs 14

Ook in het onderwijs van Paulus is het spreken in talen tot God gericht: het betrof gebed, dankzegging, lofprijzing (zie 1 Kor. 14:14-17). Als er geen uitlegger (of: vertaler) was, dan mocht het niet plaatsvinden (zie 14:5,13,26,28). Spreken in talen kon ook voor mensen zinvol en opbouwend zijn, maar was dit slechts als de talen uitgelegd (of: vertaald) werden. En let erop: men sprak *woorden* in een taal, geen klanken of kreten (1 Kor. 14:19)!

Sommige uitleggers denken dat dergelijke ongearticuleerde klanken als engelentaal kunnen worden gezien, in onderscheid met de talen van de mensen (1 Kor. 13:1). Een m.i. betere verklaring is de woorden in 1 Korintiërs 13:1: 'als ik in de talen van de mensen en van de engelen spreek' op te vatten als een zgn. hyperbool, een stijfbeeld die een betoog nadruk geeft door bewuste overdrijving. Paulus drukt

zich dan overdreven sterk uit ('talen van mensen, pakweg zelfs engelen') om des te duidelijker te maken dat wat hij ertegenover stelt – namelijk in talen spreken zonder liefde – in feite onmogelijk is. De apostel spreekt dus niet over engelentaal als reële mogelijkheid voor mensen. Hij noemt enkele maximaal denkbare dingen waarmee hij wil bewijzen hoe waardeloos dat alles is als de liefde niet de drijfveer daarvan is.<sup>1</sup>

In 1 Korintiërs 14:22 stelt Paulus dat de talen een teken zijn voor de ongelovigen, d.i. ongelovige Joden (vgl. Jes. 28:11-12). Tot de Joden zou God in vreemde klanken spreken, had Jesaja gezegd, en dat was een oordeel. De talen waren in zoverre een teken van oordeel dat ze aangaven dat God Zich van het volk als geheel afkeerde en Zich tot de volken wendde. Dat is wat in Handelingen 2 gebeurde: God had in feite, door lofprijzing te laten uitspreken in de talen van de volken, in andere talen tot de Joden gesproken, namelijk in de talen van de volken naar wier gebieden ze in de regeringswegen van God verdreven waren.

De ongelovigen in 1 Korintiërs 14 vers 23 en 24 zijn overigens andere personen dan die in vers 22. In die eerstgenoemde verzen gaat het om ongelovige Grieken die – in tegenstelling tot de ongelovige Joden – de talen niet verstaan en ze daarom slechts als wartaal kunnen opvatten.

De talen duren niet voort. Uit 1 Korintiërs 13:8 kan worden afgeleid dat zij (vanzelf) zullen ophouden, en wel vóórdat de profetieën en de kennis tenietgedaan zullen zijn, oftewel voordat profetieën en kennis hun vervulling hebben gevonden in het volmaakte dat dan gekomen zal zijn (vs. 10). De talen zijn dan als teken voor de ongelovige Joden in zijn algemeenheid niet meer functioneel.

## Spreken in talen anno nu?

Hoewel ik in de hierboven bestudeerde Schriftplaatsen nauwelijks aanwijzingen zie voor het voortduren van het spreken in talen tot in onze tijd – eerder het tegendeel

---

<sup>1</sup> Het is ook mogelijk 'de talen van de mensen en de engelen' te lezen als 'de talen die zowel mensen als engelen spreken'. In die gevallen waarbij engelen met mensen spraken, deden zij dat natuurlijk in menselijke talen die zijzelf ook verstonden (vgl. Dan. 10:12-15; 10:20-12:4; Openb. 10:5, 8v.). Als zij tot elkaar of tot God spraken, konden mensen dit eveneens verstaan (vgl. Jes. 6:4; Openb. 5:11-12). Er is dus geen dwingende reden aan een speciale engelentaal te denken.

– is het ook niet geheel uit te sluiten. Anders gezegd: vanzelfsprekend is de Heer soeverein, en is Hij in staat deze gave te verlenen wanneer en aan wie Hij wil.

De vraag is echter of veel van wat zich tegenwoordig als ‘spreken in talen c.q. tongen’ aandient, dat ook werkelijk is. Uit 1 Korintiërs 14 zijn immers een paar voorwaarden af te leiden waar we, als zich iets als ‘spreken in talen’ voordoet, bij de beoordeling op af kunnen gaan:

1. Is het een bestaande taal?
2. Is het voor anderen hoorbaar en opbouwend?
3. Is het tot God gericht?
4. Verricht het een functie ten aanzien van Joden?
5. Wordt er een uitleg c.q. vertaling gegeven?

## Ten slotte

Ik laat me graag corrigeren door wie over dit onderwerp meer licht heeft of meent te hebben. Ervaringen zullen mij echter niet overtuigen. De belangrijkste vraag is naar mijn overtuiging niet: ‘Was mijn ervaring een werkelijkheid?’, maar: ‘Was mijn ervaring Schriftuurlijk? De toetsing aan de Schrift moet altijd mogelijk blijven, en alleen op basis daarvan kunnen christenen met elkaar in gesprek blijven.

---

OudeSporen 2020

